Dosarul nr. 3-4109/2024
2-24103134-12-3-13092024

H O T Ă R Â R E
În numele Legii

01 aprilie 2026 mun. Chișinău
Judecătoria Chișinău (sediul Râșcani)
În componența:
Președintele ședinței, judecător Cristina Panfil
Grefier Eugenia Dîrțu

examinând în ședință de judecată publică, cauza de contencios administrativ intentată la acțiunea depusă de ÎS ”Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești” către Inspectoratul Control Financiar de Stat privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

a c o n s t a t a t :

Argumentele participanților la proces:

La data de 13 septembrie 2024, ÎS ”Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești” a depus cerere de chemare în judecată (concretizată ulterior) către Inspectoratul Control Financiar de Stat privind anularea actului administrativ individual defavorabil.

În motivarea acțiunii a indicat că, în urma efectuării auditului de către Inspectoratul Control Financiar de Stat a fost întocmit „Raportului inspectării tematice la Întreprinderea de Stat „Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești” din 12 iulie 2024”, care a fost calificat de către administrația întreprinderii ca neechitabil, iar pe acest motiv a depus o contestație, conform procedurii.

Susține că, contestația a fost ignorată în totalitate de către destinatar și în baza raportului a fost emisă Prescripția nr. 25-06/1187 din 26.07.2024.

Cererea prealabilă nr. 102 din 20.08.2024, depusă de către reclamant, a fost respinsă „ca neîntemeiată” de Inspectoratul Control Financiar de Stat. Însă răspunsul oferit, nr. 25- 12/1372 din 02.09.2024, reprezintă nu altceva decât crâmpeie extrase din Raportul și Prescripția menționate supra fără a fi examinate și analizate la concret obiecțiile înaintate de către ÎS „Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești”. De asemenea, susține că, acestea nu întrunesc prevederile art.31 și art. 118 ale Codului administrativ.

Citează prevederile art. 94 alin. (1) din Codul administrativ.

Subliniază că, nici una din cerințele legii n-a fost respectată în procesul emiterii Prescripției, cât și la respingerea cererii prealabile. Or, o simplă consemnare în Prescripție că „întreprinderea a utilizat contrar destinației mijloace bugetare în sumă totală 2 590 432 lei, care nu au participat la compensarea creșterii costurilor lucrărilor silvice aferente tăierilor accelerate efectuate în trimestrul IV al anului 2022 și trimestrul I al anului 2023”, fără a fi aduse dovezi

factologice și rezultate ale calculelor matematice cu cifre reale, nu este motivare completă și nu reprezintă probe concludente pentru impunerea unor obligațiuni financiare. De fapt, chiar și Raportul inspectării tematice, întocmit la acest capitol, conține doar evaluări aleatorii făcute în baza unor metode de repartizare prin estimarea ponderii cheltuielilor lunare în structura totală a cheltuielilor generale operaționale în silvicultură și nu are la bază careva acte normative, contravine principiilor generale ale contabilității, nefiind acceptate cheltuielile efectiv suportate și confirmate documentar.

În procesul elaborării și aprobării actelor administrative defavorabile vizate au fost aplicate prevederi ale actelor normative care nu corespund cerințelor legale. Se referă la „Regulamentul cu privire la utilizarea/valorificare mijloacelor bugetare/subvențiilor în scopul accelerării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețului la lemnul de foc pentru populație în perioada rece a anului 2022 - 2023", aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului nr. 86 din 24.10.2022.

A menționat că în clauza de emitere a acestuia se precizează că a fost aprobat exclusiv „întru executarea pct. 2.3 Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 33 din 11.08.2022". Respectiv, atestă că Regulamentul Ministerului Mediului aprobat prin ordinul nr. 86 din 24.10.2022 viza primordial punerea în aplicare a Dispoziției menționate supra, iar orice derogare de la scopul primar al acesteia - în special neadmiterea majorării prețului la lemnul de foc pentru populație în perioada rece a anului 2022 - 2023, este inadmisibilă și nu poate fi luată drept temei pentru invocarea unor încălcări. De aceea, Regulamentul cu privire la utilizarea/valorificare mijloacelor bugetare/subvențiilor în scopul accelerării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețului la lemnul de foc pentru populație în perioada rece a anului 2022 - 2023 nu poate fi opozabil Întreprinderii pentru silvicultură Șoldănești. Or, întreprinderea era obligată să respecte prevederile actului normativ ierarhic superior.

Conform pct. 2 și pct. 3 din ordinul Ministerului Mediului nr. 86 din 24.10.2022, executarea acestuia se asigură de dl Valeriu Caisîn, Directorul Agenției „Moldsilva", iar monitorizarea punerii în aplicare este în sarcina Comisiei pentru repartizarea mijloacelor bugetare/subvențiilor, constituită conform Regulamentului. Deci, responsabilitatea pentru executarea si supravegherea procesului de aplicare a acestuia nu a fost pusă în sarcina întreprinderilor silvice, inclusiv a întreprinderii pentru silvicultură Șoldănești.

În context, a menționat și particularitățile de emitere a ordinului nr. 86 și 24.10.2022, care este un act departamental dar nu reprezintă un act normativ în sensul Legii cu privire la actele normative, nr. 100/2017, întrucât acesta nu are caracter public, în procesul elaborării și aprobării nu au fost respectate cerințele și etapele prevăzute de legislație , nu a fost înregistrat în Registrul de stat al actelor juridice și, mai mult, nu a fost supus procedurii de avizare și consultări publice de către părțile interesate - inclusiv întreprinderile silvice, precum și nu se regăsește în lista de acte normative naționale în domeniul mediului, publicată pe pagina Ministerului.

Reieșind din circumstanțele de fapt și de drept enunțate, atestă că Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești nu a avut nici o posibilitate să intervină asupra mecanismului de repartizare a mijloacelor bugetare de subvenționare sau să sesizeze vreo neconcordanță a prevederilor Regulamentului aprobat prin ordinul nr. 86 și 24.10.2022 în raport cu Dispoziția

Comisiei pentru Situații Excepționale. Și din motivul invocat, executarea și punerea în aplicare a Regulamentului vizat nu poate fi pusă, nici într-un caz, în sarcina subiectului supus auditului. Deci, întreprinderii nu-i poate fi imputată „încălcarea prevederilor pct. 29 din Regulamentul cu privire la utilizarea/valorificarea mijloacelor bugetare/subvențiilor în scopul accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație în perioada rece a anului 2022-2023, aprobat prin ordinul Ministerului Mediului nr. 86 din 24.10.2022", în situația în care acesta reprezintă un act departamental și nu reprezintă un act normativ în sensul Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

Notează că, potrivit pct. 2.2 din Dispoziția nr. 33 din 11.08.2022 a Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova (în continuare Dispoziție), mijloacele din fondul de intervenție a Guvernului se acordă „în scopul accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețului la lemnul de foc pentru populație în perioada rece a anului 2022-2023". Reține că decizia comisiei a fost emisă în contextul „crizei energetice agravate de războiul din Ucraina și în scopul asigurării unui mecanism transparent de eliberare a lemnului de foc către populație", fapt menționat expres în pct. 2 din Dispoziție.

Conform prevederilor Dispoziției, monitorizarea implementării și controlului mijloacelor financiare din fondul de intervenție a Guvernului este pusă în sarcina Ministerului Mediului.

În vederea punerii în aplicare a Dispoziției, Ministerului Mediului a emis ordinul nr. 76 din 01.09.2022, prin care a aprobat Planul de acțiuni pentru aprovizionarea cu lemne de foc pentru perioada rece a anului 2022-2023 , înregistrat de către Ministerul Justiției cu nr. 1743 din 01.09.2022. În Plan, se constată că: „există evidențe că seria de scumpiri a gazului, electricității și combustibilelor a determinat o creștere a cererii populației pentru lemnul de foc, generând totodată scumpirea pentru prețul cu amănuntul pentru lemn, de la 770 lei/metru ster în anul 2021, la circa 1500-1600 lei/metru ster în vara anului 2022". Totodată, în Planul vizat se menționează expres că „Guvernul a decis ca lucrările silvotehnice în fondul forestier național planificate pentru primăvara lui 2023 să fie efectuate mai devreme" - a se vedea inclusiv pct. 1.1 și pct. 1.2 din Plan.

Subliniază că, în acest context, unele constatări ale echipei de control privind caracterul nejustificat al lucrărilor efectuate anticipat în iarna anului 2022 nu pot fi imputabile întreprinderii pentru silvicultură Șoldănești. Administrația întreprinderii de stat și toți angajații săi au depus eforturi susținute pentru a realiza obiectivul trasat de Executiv, fără a comite încălcări ale actelor normative. Aceasta, de fapt, a fost și o obligație a întreprinderii, stabilită prin Ordinul Agenției "Moldsilva" nr.362 din 11.11.2022. De aceea, consideră că învinuirea este fără temei și urmează a fi eliminată din Raport.

Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești a recepționat și a utilizat mijloacele bănești exclusiv în baza Contractului de finanțare nerambursabilă nr. 04/23/55/08-2023 din 16.01.2023, încheiat între Agenția „Moldsilva" în calitate de finanțator și Î.S. „Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești" în calitate de beneficiar. Potrivit pct. II din contract, „Beneficiarului i se acordă finanțarea nerambursabilă în termenii și în condițiile stabilite prin voința părților, confirmat prin prezentul Contract de finanțare [...]. Beneficiarul acceptă finanțarea

nerambursabilă și se angajează să accelereze colectarea masei lemnoase și neadmiterea majorării prețului la lemnul de foc pentru populație în perioada rece a anului 2022 - 2023 pe propria răspundere, în exclusivitate pentru realizarea scopului și obiectivelor specificate prin Dispoziția CSE nr. 33 din 11 august 2022 și a Comisiei pentru repartizarea mijloacelor bugetare/subvențiilor în scopul accelerării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețului la lemnul de foc pentru populație în perioada rece a anului 2022 — 2023, în conformitate cu prevederile prezentului contract de finanțare". În condițiile enunțate, susține că, Contractul de finanțare nerambursabilă nr. 04/23/55/08-2023 reprezintă unicul act juridic opozabil întreprinderii pentru silvicultură Șoldănești și din care reiese obiectul contractului, drepturile și obligațiile părților, precum și destinația mijloacelor bugetate/subvențiilor atribuite.

Reține că perioada de valabilitate a Contractului de finanțare a fost până la data de 31.12.2023.

La caz, reieșind din obligațiile contractuale asumate în pct. V din contract, Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești a prezentat finanțatorului Rapoarte intermediare/finale privind valorificarea surselor financiare. Finanțatorul - Agenția „Moldsilva", potrivit obligațiilor sale din pct. IV și pct. V lit. c) din contract, ar fi putut declara neeligibile cheltuielile efectuate de către beneficiar. Adică, finanțatorul este unicul care ar fi fost în drept să prezinte obiecții și pretenții în cazul depistării unor neconformități, în termenul stabilit prin contract — 15 zile calendaristice din momentul depistării neconformităților.

De altfel, o notificare privind caracterul neconform al cheltuielile efectuate ar fi trebuit remisă de către finanțator - Agenția „Moldsilva", în termen de 15 zile din momentul constatării neconformităților - la caz, din momentul comunicării către Agenția a Hotărârii Curții de Conturi nr. 65 din 28.12.2023. Reține că întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești, în termenul și condițiile stabilite prin Contractul de finanțare nerambursabilă nr. 04/23/55/08-2023 din 16.01.2023, n-a fost sesizată despre prezența anumitor carențe în executarea sa definitivă și nu a recepționat nici o notificare din partea finanțatorului în acest sens.

În partea ce ține de referințele în Raportul inspectării financiare tematice la Hotărârea Curții de Conturi nr. 65 din 28.12.2023, urmează a fi menționat că întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești nu se regăsește în lista entităților cărora le-a fost remisă Hotărârea nominalizată (statuată expres în pct. 2 din aceasta). Astfel, dat fiind faptul că întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești a fost exclusă din lista destinatarilor prezentei Hotărâri, întreprinderea a fost privată de dreptul legal de a depune o cerere prealabilă și de a contesta hotărârea în ordine de contencios administrativ.

Pornind de la premisa că Curtea de conturi respectă întocmai prevederile legislației în vigoare, precum și constatând faptul că întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești nu a fost audiată înaintea emiterii unei decizii aferente procedurii de control, prezumă că decizia Curții de conturi nu poate-nici într-un mod afecta interesele întreprinderii silvice. Din acest considerent conchide, că orice referință în Raportul inspectării tematice din 12.07.2024 Ia Hotărârea Curții de Conturi nr. 65 din 28.12.2023 este improprie și nu poate servi drept temei pentru efectuarea calculelor estimative și deducerea unor constatări incerte, care afectează direct nu doar situația

economică dar și reputația întreprinderii pentru silvicultură Șoldănești. Referința este inoportună, cu atât mai mult, cu cât chiar și în raportul Curții de Conturi este specificat că „auditul a fost limitat în obținerea probelor de audit suficiente și adecvate pentru a se asigura că sumele recalculate, care depășesc costurile reale suportate de ÎSS pentru efectuarea tăierilor accelerate, au fost utilizate conform destinațiilor prestabilite".

Referitor la cheltuielile întreprinderii pentru silvicultură Șoldănești și modul de utilizare a mijloacelor obținute în calitate de finanțare nerambursabilă, reiterează că Dispoziția CSE a fost emisă „în scopul accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețului la lemnul de foc pentru populație în perioada rece a anului 2022-2023". Mai mult, în Planul de acțiuni pentru aprovizionarea cu lemne de foc pentru perioada rece a anului 2022-2023, la secțiunea Scopul și obiectivele planului, se menționează expres că, prețul pentru masa lemnoasă ce va putea fi recoltată în semestrul II al anului 2022 și în semestrul I al anului 2023 de către întreprinderile silvice va fi plafonat". Respectiv, prin prisma Dispoziției enunțate, prețul de comercializare a masei lemnoase a fost efectiv plafonat, fapt ce nu a permis întreprinderii pentru silvicultură Șoldănești să stabilească liber prețul pentru masa lemnoasă și sa o comercializeze la o valoare justă, sub aspect economic, care ar fi permis acoperirea tuturor cheltuielilor real suportate.

Reține că, Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești activează în baza Legii nr.246/2017 cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală. Astfel, în condițiile art. 1 alin. (1) din legea menționată, întreprinderea de stat este persoana juridică care desfășoară activitate de întreprinzător în baza bunurilor proprietate de stat transmise ei în administrare și/sau ca aport în capitalul social și în baza proprietății obținute de aceasta în rezultatul activității economico-financiare. Iar în conformitate cu Legea Nr. 845 din 03.01.1992 cu privire la antreprenoriat și întreprinderi, art. 6, întreprinderea are dreptul: „să stabilească prețurile și tarifele la producția fabricată (lucrările și serviciile prestate)". Astfel, în condițiile în care organele ierarhic superioare de stat nu ar fi plafonat prețul la lemnul de foc pentru populație în perioada rece a anului 2022-2023, întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești, ar fi stabilit prețul de comercializare al masei lemnoase într-un mod independent, reieșind din interesele economico-financiare și în condițiile actelor normative valabile la acel moment. Plafonarea prețului la vânzarea lemnului de foc pentru populație, care în fapt reprezintă imixtiune inadmisibilă în activitatea economică și o limitare a drepturilor economice ale persoanei juridice, a condiționat direct înregistrarea unor pierderi financiare, care la rândul lor au micșorat substanțial veniturile întreprinderii. Anume, în scopul acoperirii pierderilor suportate de întreprindere prin intervenția statului în activitatea sa economică, acesta (statul) a oferit prin intermediul Agenției „Moldsilva" subvențiile disputate. Banii au fost contabilizați și raportați conform cerințelor legale, dar și utilizați conform destinației.

De aceea, concluzia din Raport precum că, „contrar prevederilor art. 13 din Legea contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017 și pct. 77 alin.2) din Standardul Național de Contabilitate „Capital propriu și datorii", aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 118 din 06.08.2013, întreprinderea a reflectat nejustificat venituri de la decontarea

subvențiilor destinate compensării costurilor aferente accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație în sumă totală de 2 590 432 lei, inclusiv în trimestrul IV al anul 2022 -1 086 597 lei și în trimestrul I al anului 2023-1 503 835 lei, reprezentând costuri și cheltuieli care nu au fost suportate efectiv de întreprindere ", este una absolut greșită, nu reflectă adecvat calculele care ar avea la bază datele reale, cheltuielile și costurile concrete efectuate de întreprindere.

Or, întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești a recepționat și a utilizat mijloacele bănești exclusiv în baza Contractului de finanțare nerambursabilă nr. 04/23/55/08-2023 din 16.01.2023, încheiat cu Agenția „Moldsilva prin care s-a angajat, în scopul realizării obiectivelor specificate prin Dispoziția CSE nr. 33 din 11 august 2022, adică să nu admită majorarea prețului la lemnul de foc pentru populație în perioada rece a anului 2022 - 2023. Clauza principală pentru care au fost alocate subvențiile a fost îndeplinită și executată integral de către întreprindere.

Faptic, mijloacele bănești în sumă totală de 3 231 687 lei, întrate în cont la 22.12.2022 au fost utilizate în perioada ianuarie - martie 2023 exclusiv „în scopul accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețului la lemnul de foc pentru populație în perioada rece a anului 2022 - 2023". Întru executarea Dispoziției CSE, fiind cheltuiți pentru remunerarea muncii angajaților (637 060,63 lei), achitarea contribuțiilor sociale (762 865,70 lei), achitarea contribuțiilor medicale (436 667,17 lei), procurarea combustibilului (700 000 lei).

Prin urmare, estimarea costurilor suplimentare pentru recoltarea masei lemnoase în cantitate de 11 792,9 m3 la suma de 639 626 lei, de către echipa de inspectare, în baza unor metode de repartizare prin estimarea ponderii cheltuielilor lunare în structura totală a cheltuielilor generale operaționale în silvicultură nu are la bază careva acte normative și contravine principiilor generale ale contabilității, nefiind acceptate cheltuielile efectiv suportate și confirmate documentar.

Susține reclamantul că nu-i este clar cum au fost încălcate prevederile art. 13 din Legea contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017 și pct. 77 alin.2) din Standardul Național de Contabilitate „Capital propriu și datorii", aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 118 din 06.08.2013, în situația în care subvențiile (mijloace financiare) din start au fost acordate ca finanțare nerambursabilă pentru accelerarea colectării masei lemnoase și neadmiterea majorării prețului la lemnul de foc pentru populație în perioada rece a anului 2022-2023.

La fel, aceasta contravine în totalitate obiectivelor specificate prin Dispoziția CSE nr. 33 din 11 august 2022. Scopul emiterii acestei dispoziții a fost de a compensa întreprinderilor din domeniu silvic veniturile ratate urmarea neadmiterii majorării prețului la lemnul de foc pentru populație în perioada rece a anului 2022 — 2023, în situația în care acestea au fost obligate să comercializeze lemnul de foc la prețul de 694 lei/metru ster, iar prețul de piață constituia 1500-1600 lei/metru ster.

A remarcat, că cheltuielile efectiv suportate de întreprindere în perioada rece 2022-2023 depășesc cu mult suma alocată de către Agenție. Urmează a reține, că mijloacele bănești au fost transferate la 22.12.2022, prin urmare în perioada octombrie-decembrie 2022 întreprinderea, în

scopul accelerării colectării masei lemnoase, a utilizat exclusiv mijloacele provenite din activitatea sa operațională. Acestea au fost cheltuieli neplanificate și care trebuie să fie acoperite din contul subvenției, adică și cheltuielile anticipate trebuie să fie luate în calcul final.

Neincluderea în calculele matematice a tuturor pierderilor economice real suportate de către întreprindere, în legătură cu realizarea obiectivelor specificate prin Dispoziția CSE nr. 33 din 11 august 2022, constituie o presiune financiară insuportabilă asupra ei și creează premise ce i-ar putea condiționa falimentul. La momentul actual întreprinderea nu este în posibilitatea de a face față cheltuielilor exagerate.

Din considerentele expuse supra reiterează convingerea că mijloacele bănești oferite ca subvenție nerambursabilă în baza Contractului de finanțare nerambursabilă nr. 04/23/55/08-2023 au fost utilizate exclusiv potrivit destinației, în vederea executării întocmai a Deciziei CSE nr 33 din 11.08.2022. Clauzele contractuale au fost respectate și îndeplinite completamente de către întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești. Din partea finanțatorului n-au fost adresate obiecții, în procesul de valorificare a subvenției beneficiarul a respectat prevederile actelor normative aflate în vigoare și a acționat conform cerințelor de realizare a proiectului.

În raport cu Prescripția nr. 25-06/1187 din 26.07.2024 și răspunsul oferit, nr. 25-12/1372 din 02.09.2024, prin care a fost respinsă cererea prealabilă există suspiciunea de compromitere a procedurii prevăzute de art. 167 al Codului administrativ, care la alin. (2) stabilește că „dacă respinge în tot sau în parte cererea prealabilă ca fiind inadmisibilă sau neîntemeiată, autoritatea publică emitentă transmite dosarul administrativ cu toate actele autorității publice ierarhic superioare”. Or, atât Raportul inspectării tematice și Prescripția emisă în baza acestuia, cât și răspunsul la cererea prealabilă depusă de ÎS „întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești” sunt aprobate și semnate de aceiași persoană. În această situație se întreabă unde este ierarhia în controlul administrativ și cum este respectată de către factorii de decizie cerința legală.

Prin urmare, reclamantul solicită anularea în parte a actului administrativ individual - pct.5 şi pct. 6 din Sumarul executiv al Raportului din 12 iulie 2024, şi anularea pct.2, pct. 3 şi pct.4 şi pct. 5 din Prescripția nr. 25-06/1187 din 26.07.2024.

La data de 07 martie 2025, din partea pârâtului Inspectoratul Control Financiar de Stat a parvenit referința pe marginea acțiunii prin care solicită respingerea acesteia ca fiind neîntemeiată.

În motivarea poziției sale din referință a indicat că, în baza autorizației nr. 343 din 21.06.2024, eliberată de către Inspectorat, conform programului activităților de inspectare financiară pentru semestrul I al anului 2024, conform art. 78 alin. (4) din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 și pct. 2.6 din Hotărârea Curții de Conturi nr. 65 din 28.12.2023, Inspectoratul a efectuat inspectarea financiară tematică la Î.S. Întreprinderea pentru Silvicultură Șoldănești (în continuare-întreprindere) privind corectitudinea utilizării mijloacelor financiare alocate din Fondul de intervenție a Guvernului în scopul accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație, în perioada rece a anului (Dispoziția CSE nr. 33 din 11.08.2022), cu determinarea subvențiilor acordate care nu au participat la compensarea creșterii costurilor lucrărilor silvice

aferente tăierilor efectuate în trimestrul IV al anului 2022 și trimestrul I al anului 2023, precum și a impactului acestora asupra venitului și beneficiului aferent anului 2023.

În drept, inspectarea financiară a fost efectuată în conformitate cu prevederile Regulamentului privind organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 938/2023, verificării fiind supuse situațiile financiare pe anii 2022 - 2023, Dările de seamă privind îndeplinirea planului de producere în silvicultură, formularul nr. 2 (silvicultură), Dările de seamă privind defalcările din profitul net al întreprinderilor de stat și municipale (DISM12) pentru anii 2022 - 2023, precum și documentele primare care au stat la baza întocmirii rapoartelor corespunzătoare, alte documente primare legate de activitatea întreprinderii.

În rezultatul inspectării tematice, Inspectoratul a constatat că, în vederea atenuării riscurilor privind accesibilitatea, disponibilitatea și distribuirea echitabilă a lemnelor de foc, pentru perioada rece 2022-2023, prin Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale a Republicii Moldova nr. 33 din 11.08.2022, din fondul de intervenție al Guvernului, prin intermediul Ministerului Mediului și Agenției Moldsilva, întreprinderii i-au fost alocate mijloace bugetare în sumă de 3 231 686 lei, destinate pentru accelerarea colectării masei lemnoase și neadmiterea majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație. De asemenea, resursele financiare alocate au fost destinate pentru efectuarea anticipată a lucrărilor silvotehnice în fondul forestier național, planificate pentru primăvara anului 2023.

Conducându-se de prevederile Regulamentului cu privire la utilizarea/valorificarea mijloacelor bugetare/subvențiilor în scopul accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație, în perioada rece 2022-2023, aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului nr. 86 din 24.10.2022, emis în scopul executării Ordinului Ministerului Mediului nr. 76 din 01.09.2022 „Cu privire la aprobarea Planului de Acțiuni privind aprovizionarea cu lemne de foc pentru perioada rece 2022-2023” (înregistrat la MJ al RM cu nr. 1743 din 01.09.2022), întreprinderea a raportat ca fiind utilizate după destinație mijloace bugetare în sumă de 3 230 058 lei, inclusiv pentru anul 2022 - 1 428 378 lei și pentru anul 2023 - 1 801 680 lei, sume care au fost reflectate la venituri corespunzător perioadelor de gestiune, iar soldul neutilizat în sumă de 1 628 lei, față de suma alocată, a fost restituit către Agenția Moldsilva.

În vederea determinării subvențiilor acordate care au participat la compensarea creșterii costurilor lucrărilor silvice aferente tăierilor efectuate în trimestrul IV al anului 2022 și trimestrul I al anului 2023 din suma mijloacelor bugetare alocate și rămase spre utilizare în sumă de 3 230 058 lei, s-a constatat că întreprinderea a utilizat în anul 2022 după destinație mijloace bugetare în sumă totală de 341 781 lei, iar în anul 2023 în sumă totală de 297 845 lei.

Astfel, Inspectoratul a constatat că, prin încălcarea prevederilor pct. 2.2 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 33/2022, pct. 19 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862/2015 și pct. 29 din Regulamentul cu privire la utilizarea/valorificarea mijloacelor bugetare/subvențiilor în scopul accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețurilor la lemnul de foc pentru

populație în perioada rece 2022- 2023, aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului nr. 86/2022, întreprinderea a utilizat contrar destinației mijloace bugetare în sumă totală 2 590 432 lei, care nu au participat la compensarea creșterii costurilor lucrărilor silvice aferente tăierilor accelerate efectuate în trimestrul IV al anului 2022 și trimestrul I al anului 2023.

Contrar prevederilor art. 13 din Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 și pct. 77 alin. 2) din Standardul Național de Contabilitate „Capital propriu și datorii", aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 118/2013, întreprinderea a reflectat nejustificat la venituri suma totală de 2 590 432 lei, prin decontarea subvențiilor destinate compensării costurilor aferente accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație în trimestrul IV al anului 2022 în sumă de 1 086 597 lei și în trimestrul I al anului 2023 în sumă de 1 503 835 lei, care de facto nu au fost suportate de întreprindere, în scopul tăierilor accelerate efectuate în trimestrul IV al anului 2022 și trimestrul I al anului 2023.

Argumentele aduse și menționate în cererea depusă de întreprindere asupra unor aspecte din Raportul inspectării financiare și Prescripție nu pot fi susținute din următoarele considerente.

Mijloacele bugetare alocate întreprinderii sub formă de subvenții, conform prevederilor Dispoziției Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 33/2022, au avut drept scop accelerarea colectării masei lemnoase și neadmiterea majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație în perioada rece 2022-2023, iar potrivit pct. 2.3 din aceeași Dispoziție, controlul utilizării sumelor a fost pus în sarcina Ministerului Mediului.

Astfel, în vederea implementării sarcinii atribuite Ministerului Mediului, ultimul a elaborat și a pus în executare Regulamentul cu privire la utilizarea/valorificarea mijloacelor bugetare/subvențiilor în scopul accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație în perioada rece 2022-2023 (în continuare Regulament), aprobat prin Ordinul nr. 86/2022.

Potrivit pct. 30 din Regulament, activitățile pentru care s-au solicitat repartizarea mijloacelor financiare/subvențiilor trebuiau să dețină argumentarea corespunzătoare și să fie însoțite de calcule, devize de cheltuieli și alte documente confirmative, iar conform pct. 29 din Regulament, după cum și s-a menționat în Raportul inspectării financiare, au fost stabilite ca fiind eligibile cheltuielile suplimentare suportate de entitățile silvice, începând cu 01.09.2022, legate de următorii indicatori de formare a prețului de comercializare a masei lemnoase: a) indicele ratei inflației stabilit în anul 2021 pentru anul 2022 (13,94%); b) indicele ratei inflației stabilit de BNM la 30.09.2022 (33,97%); c) costul pe compartimentul lucrări silvice a 1 m3 (formularul 2 - Silvicultura cu situația la 30.09.2022); c) cheltuielile administrative și operaționale suplimentare suportate în perioada rece 2022-2023, care influențează formarea prețurilor la lemne de foc; d) cheltuielile suplimentare legate de salarizarea forței de muncă suportate în perioada rece 2022-2023, care influențează formarea prețurilor la lemnul de foc; e) indicele procentual de creștere al lucrărilor de recoltare a masei lemnoase și volumul masei lemnoase recoltat suplimentar, comparativ cu cel planificat pentru anul 2022 și care urmează a fi realizat în perioada rece 2022-2023.

În baza rezultatelor inspectării, cât și datelor raportate de întreprindere, s-a constatat că ultima a recoltat accelerat suplimentar volumul de masă lemnoasă în cantitate de 11 902 m3 de lemne de foc, dintre care - 5 263 m3 în trimestrul IV 2022 și 6 639 m3 în trimestrul I 2023.

Totodată, având în vedere că mijloacele financiare au fost alocate din fondul de intervenție al Guvernului, în contextul prevederilor pct. 6 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862 din 18.12.2015, care statuează că, fondul de intervenție este destinat pentru finanțarea cheltuielilor urgente legate de lichidarea consecințelor calamităților naturale, în caz de epidemii, precum și în alte situații excepționale, Inspectoratul corect a apreciat mărimea cheltuielilor efective care urmau a fi acoperite din fondul de intervenție al Guvernului.

Argumentele întreprinderii, precum că alte cheltuieli operaționale și cheltuieli administrative nu au fost luate în considerare, la fel, nu pot fi susținute, deoarece în calculele efectuate și indicate în Raportul inspectării financiare, se descriu detaliat și se indică toate cheltuielile, inclusiv și cele menționate în cerere, conform Indicațiilor metodologice la formularul nr, 2 Silvicultură, aprobat prin ordinul Agenției Moldsilva nr. 307/2016, care se totalizează în rubrica 095 din formularul menționat. Astfel, au fost luate în calcul toate cheltuielile suportate suplimentar de întreprindere, aferente recoltării accelerate a lemnelor de foc.

Mai mult ca atât, în Raportul inspectării financiare, cât și în Prescripție, s-a constatat că întreprinderea în anul 2022 a obținut venituri de la realizarea lemnelor de foc în sumă de 28 543,8 mii lei sau 82,0% din totalul veniturilor obținute, iar în anul 2023 a obținut venituri de la realizarea lemnelor de foc în sumă de 25 926,7 mii lei sau 80,6% din totalul veniturilor obținute, ceea ce demonstrează încă o dată că nu toate cheltuielile și costurile suportate de întreprindere urmau a fi eligibile pentru a fi acoperite din fondul de urgență al Guvernului, ci doar nemijlocit acele care au contribuit la recoltarea accelerată a volumelor corespunzătoare lemnelor de foc.

Cerințele înaintate, prin actul emis de către organul de inspectare, reflectă obligații pozitive pentru întreprindere (destinatar al actului). De asemenea, i-a fost acordat termen (în acest sens), potrivit prevederilor art. 61 din Cod administrativ - 30 zile din data comunicării (pentru a întreprinde măsuri de lichidare a iregularităților constatate), fiindu-i creată o favoare și posibilitate de a-și revedea activitatea, pentru a evita admiterea pe viitor a încălcărilor similare, de a opta între mai multe soluții posibile, corespunzător scopului legii în baza căreia activează autoritatea supusă inspectării.

Totodată, factorii de decizie ai întreprinderii, potrivit actelor normative în vigoare, prin activitatea administrativă, sunt obligați să respecte cu strictețe drepturile și libertățile entității pe care o administrează și gestionează și, să nu aducă atingere drepturilor acesteia la administrarea și utilizarea resurselor financiare publice și gestionarea patrimoniului public.

Reieșind din limita actelor normative în vigoare, în baza cărora activează Inspectoratul, de drept acesta pledează pentru repunerea în drepturi a entității supuse inspectării, în contextul prevederilor art. 17 din Cod administrativ.

În ordinea celor expuse, în lipsa trimiterii la actul normativ, la norma materială sau procedurală care ar fi fost încălcată de către Inspectorat la emiterea actului administrativ (Prescripției), neprezentarea documentelor suplimentare, concludente și utile care ar combate cele constatate de către organul de inspectare în cadrul inspectării efectuate, neindicarea temeiului legal concret pentru care s-a înaintat prezenta cerere de chemare în judecată și reieșind din limitele controlului judecătoresc dispus de legiuitor, potrivit prevederilor art. 225 din Codul administrativ la examinarea acțiunilor în contenciosul administrativ, solicită instanței de a respinge acțiunea ca neîntemeiată.

În ședința de judecată.

În şedinţa de judecată reprezentantul reclamantei ÎS ”Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești”, Perjaru Alexandru, a solicitat admiterea pretenţiilor înaintate conform motivelor de fapt şi de drept invocate.

În şedinţa de judecată, reprezentantul pârâtului Inspectoratul Control Financiar de Stat, Cebotari Viorel, a solicitat respingea acțiunii ca fiind neîntemeiată.

Aprecierea instanţei de judecată.

Audiind explicaţiile participanților la proces, studiind materialele cauzei, instanţa de judecată ajunge la concluzia că cererea de chemare în judecată este admisibilă şi urmează a fi respinsă din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 189 alin. (1) şi (2) Cod administrativ, orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ. O acţiune în contencios administrativ poate fi înaintată şi atunci când autoritatea publică nu a soluţionat în termen legal o cerere.

Conform art. 2 alin. (1) Cod administrativ, prevederile prezentului cod determină statutul juridic al participanţilor la raporturile administrative, atribuţiile autorităţilor publice administrative şi ale instanţelor de judecată competente pentru examinarea litigiilor de contencios administrativ, drepturile şi obligaţiile participanţilor în procedura administrativă şi cea de contencios administrativ.

Conform art. 3 Cod administrativ, Legislaţia administrativă are drept scop reglementarea procedurii de înfăptuire a activităţii administrative şi a controlului judecătoresc asupra acesteia, în vederea asigurării respectării drepturilor şi a libertăţilor prevăzute de lege ale persoanelor fizice şi juridice, ţinându-se cont de interesul public şi de regulile statului de drept.

Conform art. 18 Cod administrativ, interesul public vizează ordinea de drept, democraţia, garantarea drepturilor şi a libertăţilor persoanelor, precum şi obligaţiile acestora, satisfacerea necesităţilor sociale, realizarea competenţelor autorităţilor publice, funcţionarea lor legală şi în bune condiţii.

Conform art. 22 alin. (1) Cod administrativ, autorităţile publice şi instanţele de judecată competente cercetează starea de fapt din oficiu. Acestea stabilesc felul şi volumul cercetărilor şi nu sunt legate nici de expunerile participanţilor, nici de cererile lor de reclamare a probelor.

Conform art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, fiecare participant probează faptele pe care îşi întemeiază pretenţia.

Referitor la admisibilitatea acțiunii.

În sensul art.20 și art.189 alin.(1) Cod administrativ, orice persoană poate înainta o acțiune în contencios administrativ, dacă revendică încălcarea prin activitatea administrativă a unei autorități publice a unui drept legitim sau a unei libertăți stabilită prin lege. Cu privire la acțiunea în contencios administrativ decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform Codului administrativ.

Conform art.5 Cod administrativ, activitatea administrativă reprezintă totalitatea actelor administrative individuale și normative, a contractelor administrative, a actelor reale, precum și a operațiunilor administrative realizate de autoritățile publice în regim de putere publică, prin care se organizează aplicarea legii și se aplică nemijlocit legea.

Conform art.10 alin. (1) din Codul administrativ, actul administrativ individual este orice dispoziție, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Conform art.11 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ prevede că, actul administrativ individual defavorabil este actul care impune destinatarilor lor obligaţii, sancțiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat.

Prin urmare, Raportul inspectării financiare tematice din 12 iulie 2024 și Prescripția nr. 25-06/1187 din 26.07.2024 emise de Inspectoratul Control Financiar de Stat – sunt acte administrative individuale defavorabile.

Instanța de judecată reține că, admisibilitatea acțiunii în contencios administrativ este condiționată inter alia de revendicarea de către reclamant a încălcării unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorități publice.

Conform art. 17 Cod administrativ, prevede că, drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Conform art. 39 Cod administrativ, (1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit. (2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art. 17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Instanța menționează că la art. 17 se dă noțiunea dreptului vătămat, în sens material, iar noțiunea ”revendică încălcarea” din dispozițiile normelor art. 189 și art. 207 alin. (1) lit. e) Cod administrativ, relevă un aspect procesual și se referă la dreptul reclamantului de a înainta acțiunea în contencios administrativ.

Reclamantul are dreptul la înaintarea acțiunii în contencios administrativ ori de câte ori se deduce la o examinare în prima facie - circumstanțele din cererea sa, acte, dosar administrativ etc. – probabilitatea (posibilitatea) lezării unui drept al său prin actul administrativ individual contestat.

Probabilitatea că dreptul subiectiv ar putea fi vătămat este prezumată de fiecare dată când o persoană este destinatar (art. 11 alin. (2) enunțul 1) al actului administrativ individual defavorabil sau este terț.

Reclamantul este destinatarul actului administrativ contestat.

Noțiunea „revendică încălcarea" nu echivalează cu noțiunea „vătămarea dreptului".

"Revendicarea încălcării" justifică dreptul reclamantului în sens procesual de a înainta acțiunea în contencios administrativ, iar „vătămarea dreptului" se dovedește prin probațiune, fiind o problemă de fond. Astfel, constatarea vătămării dreptului de fiecare dată trebuie să fie un element de fond, altfel, acțiunea trebuie examinată în fond de către instanța competentă pentru a nu îngrădi accesul la justiție (art. 6 CEDO, 20 Constituția RM, art. 39 CA).

În conformitate cu art. 191 alin. (1) Cod administrativ, cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

În temeiul art. 191 alin. (1) Cod administrativ, controlul de legalitate a actelor Inspectoratului Control Financiar de Stat este de competența Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, or aceste acte nu se regăsesc în excepțiile de la alin. (2) și (3) a art. 191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ este înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Acțiunea înaintată de către reclamant reprezintă atât o acțiune în contestare, în conformitate cu prevederile art. 206 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ. Or, elementul central al obiectului acțiunii în contestare constă în anularea actului administrativ individual, iar acțiunii în obligare constă în obligarea autorității publice să emită un act administrativ individual.

În sensul enunțat, art. 209 alin. (1) lit. a) din Codul administrativ prevede că, acțiunea în contestare și acțiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la: data comunicării sau notificării deciziei cu privire la cererea prealabilă sau data expirării termenului prevăzut de prezentul cod pentru soluționarea acesteia.

Instanța notează că, raportul inspectării financiare tematice la ÎS "Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești" a fost emisă de Inspectoratul Control Financiar de Stat la data de 12 iulie 2024.

La data de 22 iulie 2024, ÎS "Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești" a depus contestația împotriva raportului inspectării financiare tematice la ÎS "Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești" din 12 iulie 2024.

La data de 26 iulie 2024, Inspectoratul Control Financiar de Stat a emis prescripția cu privire la lichidarea iregularităților constatate în rezultatul inspectării financiare tematice efectuate la ÎS "Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești".

Astfel, la data de 20 august 2024, în termenul specificat de lege de 30 de zile, reclamantul a înaintat Inspectoratului Control Financiar de Stat cererea prealabilă împotriva raportul inspectării financiare tematice la ÎS "Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești" din 12 iulie 2024 și a Prescripției Inspectoratului Control Financiar de Stat a din 26 iulie 2024.

La data de 02 septembrie 2024, Inspectoratul Control Financiar de Stat a emis răspunsul nr. 25-12/1372 pe marginea cererii prealabile.

Urmează a fi reținut că, acțiunea în contencios administrativ privind anularea Raportului inspectării financiare tematice din 12 iulie 2024 și a Prescripției nr. 25-06/1187 din 26.07.2024 a fost înaintată la data 13 septembrie 2024, fapt care denotă respectarea termenului de înaintare a acțiunii de către reclamanta ÎS ”Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești”.

Instanța de judecată a constatat că motive de inadmisibilitate în conformitate cu prevederile art. 207 alin. (2) din Codul administrativ în privința acțiunii de contencios administrativ înaintată de ÎS ”Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești” nu se regăsesc, prin urmare, acțiunea este admisibilă.

Referitor la temeinicia acțiunii.

În speţă, din materialele dosarului instanţa reţine că, la 12 iulie 2024, Inspectoratul Control Financiar de Stat a emis raportul inspectării financiare tematice la ÎS ”Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești” prin care au s-a efectuat verificarea corectitudinii suportării cheltuielilor și consumurilor, precum și plenitudinea obținerii veniturilor care influențează asupra rezultatului financiar și calculării defalcărilor, pentru perioada de activitate 01.10.2020 - 31.12.2023, precum și privind corectitudinea utilizării mijloacelor financiare alocate din Fondul de intervenție a Guvernului în scopul accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație, în perioada rece a anului (Dispoziția CSE nr. 33 din 11.08.2022), cu determinarea subvențiilor acordate care nu au participat la compensarea creșterii costurilor lucrărilor silvice aferente tăierilor efectuate în trimestrul IV al anului 2022 și trimestrul I al anului 2023, precum și a impactului acestora asupra venitului și beneficiului aferent anului 2023, pentru perioada de activitate 01.01.2022-31.12.2023. (f.d.28-69)

La data de 26.07.2024 a fost emisă Prescripția nr. 25-06/1187 din 26.07.2024 în temeiul constatărilor reflectate în Raportul din 12 iulie 2024 asupra rezultatelor inspectării financiare tematice prin care Inspectoratul Control Financiar de Stat a cerut:

„1. De examinat rezultatele inspectării la ședința consiliului de administrație al întreprinderii cu aprobarea planului de măsuri în scopul înlăturării încălcărilor menționate și neadmiterii acestora pe viitor.

2. De întreprins măsuri privind restituirea mijloacelor bugetare la contul trezorerial al Agenției Moldsilva, codul economic 281500 „Rambursarea mijloacelor bugetare din anii precedenți”, alocate din fondul de intervenție al Guvernului, utilizate contrar destinației în sumă de 2 590 432 lei, în conformitate cu prevederile pct. 34 și 35 din Regulamentul cu privire la utilizarea/valorificarea mijloacelor bugetare/subvențiilor în scopul accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație în perioada rece a anilor 2022-2023, aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului nr. 86 din 24.10.2022.

3. De efectuat corectări în evidența contabilă referitor la veniturile de la decontarea subvențiilor destinate compensării costurilor aferente accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație spre micșorare cu suma totală

de 2 590 432 lei, inclusiv în trimestrul IV al anului 2022 cu suma de 1 086 597 lei şi în trimestrul I al anului 2023 cu suma de 1 503 835 lei.

4. De ajustat Declarațiile cu privire la impozitul pe venit, Situațiile financiare și Dările de seamă privind defalcările din profitul net pentru anul 2022 și pentru anul 2023 cu recalcularea rezultatului raportat spre micșorare cu suma totală de 2 513 110 lei, inclusiv pentru anul 2022 cu suma de 1 056 540 lei (1 086 597 - 1 700 - 28 357) și pentru anul 2023 cu suma de 1 456 570 lei (1 503 835 - 300 - 46 965) şi de achitat defalcările în bugetul de stat, în corespundere cu cerințele Hotărârii Guvernului cu privire la unele aspecte ce țin de repartizarea profitului net anual al societăților pe acțiuni cu cota de participare a statului şi al întreprinderilor de stat nr. 110 din 23.02.2011.

5. De respectat cu strictețe prevederile Legii cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr.246 din 23.11.2017, Legii contabilității și raportării financiare nr. 287 din 15.12.2017, Regulamentului privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului; aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862 din 18.12.2015.

6. De asigurat reflectarea în evidența contabilă a operațiunilor economice în strictă conformitate cu prevederile Standardelor Naționale de Contabilitate, aprobate prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 118 din 06.08.2013 și Planului general de conturi contabile, aprobat prin Ordinul Ministerului Finanțelor nr. 119 din 06.08.2013". (f.d.70-74)

La data de 20 august 2024, reclamantul a formulat cerere prealabilă împotriva raportului inspectării financiare tematice la ÎS "Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești" din 12 iulie 2024 și a Prescripției Inspectoratului Control Financiar de Stat a din 26 iulie 2024. (f.d.17-27)

La data de 02 septembrie 2024, Inspectoratul Control Financiar de Stat a emis răspunsul nr. 25-12/1372 pe marginea cererii prealabile. (f.d. administrativ 71-74)

Prin urmare, la data de 13 septembrie 2024, ÎS "Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești" a depus cerere de chemare în judecată (concretizată ulterior) către Inspectoratul Control Financiar de Stat privind anularea actului administrativ individual defavorabil. (f.d. 4-14, 105-106)

Conform art. 78 din Legea finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale nr. 181/2014 și Hotărârii Guvernului cu privire la organizarea și funcționarea Inspectoratului Control Financiar de Stat nr. 938 din 29.11.2023, Inspectoratul, potrivit competenței ce-i revine, verifică activitatea economico-financiară, inclusiv prin investigări operative și analize documentare efectuate în baza informațiilor privind eventualele încălcări ale legislației sau fraude, în gestionarea și utilizarea resurselor bugetare, în administrarea patrimoniului public.

Prin cerere de chemare în judecată, reclamantul a solicitat anularea pct.5 şi pct. 6 din Sumarul executiv al Raportului din 12 iulie 2024, şi anularea pct.2, pct. 3 şi pct.4 şi pct. 5 din Prescripția nr. 25-06/1187 din 26.07.2024.

Punctul 5 din Sumarul executiv al Raportului inspectării financiare tematice la ÎS "Întreprinderea de pentru silvicultură Șoldănești" din 12 iulie 2024 prevede că, *"Cu încălcarea prevederilor pct. 2.2 din Dispoziția pentru Comisiei Situații Excepționale nr. 33 din 11.08.2022, pct. 19 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului,*

aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862 din 18.12.2015 şi pct. 29 din Regulamentul cu privire la utilizarea/valorificarea mijloacelor bugetare/subvenţiilor în scopul accelerării colectării masei lemnoase şi neadmiterii majorării preţurilor la lemnul de foc pentru populaţie în perioada rece a anului 2022-2023, aprobat prin ordinul Ministerului Mediului nr. 86 din 24.10.2022, întreprinderea a utilizat contrar destinaţiei mijloace bugetare în sumă totală 2 590,4 mii lei, nefiind justificate prin costuri sau cheltuieli suportate suplimentar."

Punctul 6 din Sumarul executiv al Raportului prevede că, *"Contrar prevederilor art. 13 din Legea contabilităţii şi raportării financiare nr.287 din 15.12.2017 şi pct. 77 alin.2) din Standardul National de Contabilitate „Capital propriu şi datorii", aprobat prin ordinul Ministerului Finanţelor nr. 118 din 06.08.2013, întreprinderea a reflectat nejustificat venituri de la decontarea subvenţiilor destinate compensării costurilor aferente accelerării colectării masei lemnoase şi neadmiterii majorării preţurilor la lemnul de foc pentru populaţie în sumă totală de 2 590 432 lei, inclusiv în trimestrul IV al anul 2022-1 086 597 lei şi în trimestrul I al anului 2023-1 503 835 lei, reprezentând costuri şi cheltuieli care nu au fost suportate efectiv de întreprindere."*

Punctele 2-5 din Prescripţia nr. 25-06/1187 din 26.07.2024 în temeiul constatărilor reflectate în Raportul din 12 iulie 2024 asupra rezultatelor inspectării financiare tematice prin care Inspectoratul Control Financiar de Stat a cerut:

„2. De întreprins măsuri privind restituirea mijloacelor bugetare la contul trezorerial al Agenţiei Moldsilva, codul economic 281500 „Rambursarea mijloacelor bugetare din anii precedenţi", alocate din fondul de intervenţie al Guvernului, utilizate contrar destinaţiei în sumă de 2 590 432 lei, în conformitate cu prevederile pct. 34 şi 35 din Regulamentul cu privire la utilizarea/valorificarea mijloacelor bugetare/subvenţiilor în scopul accelerării colectării masei lemnoase şi neadmiterii majorării preţurilor la lemnul de foc pentru populaţie în perioada rece a anilor 2022-2023, aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului nr. 86 din 24.10.2022.

3. De efectuat corectări în evidenţa contabilă referitor la veniturile de la decontarea subvenţiilor destinate compensării costurilor aferente accelerării colectării masei lemnoase şi neadmiterii majorării preţurilor la lemnul de foc pentru populaţie spre micşorare cu suma totală de 2 590 432 lei, inclusiv în trimestrul IV al anului 2022 cu suma de 1 086 597 lei şi în trimestrul I al anului 2023 cu suma de 1 503 835 lei.

4. De ajustat Declaraţiile cu privire la impozitul pe venit, Situaţiile financiare şi Dările de seamă privind defalcările din profitul net pentru anul 2022 şi pentru anul 2023 cu recalcularea rezultatului raportat spre micşorare cu suma totală de 2 513 110 lei, inclusiv pentru anul 2022 cu suma de 1 056 540 lei (1 086 597 - 1 700 - 28 357) şi pentru anul 2023 cu suma de 1 456 570 lei (1 503 835 - 300 - 46 965) şi de achitat defalcările în bugetul de stat, în corespundere cu cerinţele Hotărârii Guvernului cu privire la unele aspecte ce ţin de repartizarea profitului net anual al societăţilor pe acţiuni cu cota de participare a statului şi al întreprinderilor de stat nr. 110 din 23.02.2011.

5. De respectat cu stricteţe prevederile Legii cu privire la întreprinderea de stat şi întreprinderea municipală nr.246 din 23.11.2017, Legii contabilităţii şi raportării financiare nr.

287 din 15.12.2017, Regulamentului privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului; aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862 din 18.12.2015."

Astfel, urmează a fi reținut că potrivit**, pct. 2.2 din Dispoziția pentru Comisiei Situații Excepționale nr. 33 din 11.08.2022**, în contextul crizei energetice agravate de războiul din Ucraina și în scopul asigurării unui mecanism transparent de eliberare a lemnului de foc către populație și de monitorizare a procesului: 2.2. Se alocă, din fondul de intervenție al Guvernului, Ministerului Mediului, pentru Agenția „Moldsilva", mijloace financiare în sumă de 64,25 milioane lei, în scopul accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație în perioada rece a anului 2022-2023.

Conform **pct. 19 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862 din 18.12.2015,** mijloacele fondurilor de urgenţă se utilizează în strictă conformitate cu destinaţia lor, prevăzută în hotărîrile respective ale Guvernului.

Punctul 29 din Regulamentul cu privire la utilizarea/valorificarea mijloacelor bugetare/subvențiilor în scopul accelerării colectării masei lemnoase și neadmiterii majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație în perioada rece a anului 2022-2023, aprobat prin ordinul Ministerului Mediului nr. 86 din 24.10.2022 prevede că, pentru repartizarea mijloacelor bugetare/subvențiilor masei lemnoase şi neadmiterii în scopul accelerării colectării majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație în perioada rece a anului 2022-2023 sunt eligibile cheltuielile suplimentare suportate de entitățile silvice începînd cu 01.09.2022, legate de următorii indicatori de formare a prețului de comercializare a masei lemnoase: a) Indicile ratei inflației stabilit în anul 2021 pentru anul 2022 (13,94 %); b) indicile ratei de inflați stabilită de BNM la 30.09.2022 (33,97%); c) costul pe compartimentul lucrări silvice la 1 m3 (formularul 2-SILVICULTURA cu situația la 30.09.2022); c) cheltuielile administrative şi operaționale suplimentare suportate în perioada rece a anului 2022-2023 care influențează formarea prețului la lemnul de foc; d) cheltuielile suplimentare legate de salarizarea forței de muncă suportate în perioada rece a anului 2022-2023 care influențează formarea prețului la lemnul de foc; e) indicele procentual de creștere al lucrărilor de recoltare a masei lemnoase şi volumul masei lemnoase recoltat suplimentar, comparativ cu cel planificat pentru anul 2022 şi care urmează a fi realizat în perioada rece a anului 2022-2023.

Potrivit **art. 13 din Legea contabilității și raportării financiare nr.287 din 15.12.2017**, recunoașterea şi evaluarea elementelor contabile se efectuează în conformitate cu prevederile standardelor de contabilitate și ale altor acte normative elaborate conform art. 8 alin. (1) lit. b).

Conform **pct. 77 subpct.2) din Standardul National de Contabilitate „Capital propriu și datorii", aprobat prin ordinul Ministerului Finanțelor nr. 118 din 06.08.2013**, decontarea subvențiilor aferente veniturilor se efectuează în următorul mod: 2) subvențiile destinate compensării costurilor/cheltuielilor perioadelor curente sau viitoare se decontează la venituri curente în perioadele în care costurile/cheltuielile au fost efectiv suportate.

Instanța de judecată, analizând argumentele invocate de reclamant în raport cu constatările organului de control, actele normative aplicabile și materialele dosarului administrativ, nu poate

reține criticile formulate cu privire la legalitatea constatărilor din Raportul inspectării financiare tematice și, subsecvent, la legalitatea Prescripției nr. 25-06/1187 din 26.07.2024.

În primul rând, instanța nu poate reține argumentul reclamantului potrivit căruia mijloacele financiare acordate acestuia puteau fi utilizate în orice scop legat, în sens larg, de activitatea de recoltare și comercializare a masei lemnoase, atât timp cât acestea au fost acordate din fondul de intervenție al Guvernului în cadrul unui mecanism financiar instituit pentru un scop determinat.

Or, din pct. 2.2 din Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale nr. 33 din 11.08.2022 rezultă în mod expres destinația mijloacelor financiare alocate, acestea fiind acordate pentru accelerarea colectării masei lemnoase și neadmiterea majorării prețurilor la lemnul de foc pentru populație în perioada rece a anului 2022-2023.

Prin urmare, împrejurarea că reclamanta a efectuat cheltuieli în cadrul activității sale economice și că acestea au avut, într-o anumită măsură, legătură cu activitatea de recoltare a masei lemnoase nu conduce, prin ea însăși, la concluzia că orice asemenea cheltuială putea fi acoperită din mijloacele provenite din fondul de intervenție.

Destinația specială a mijloacelor bugetare presupune existența unei legături directe între cheltuiala efectuată și scopul pentru care mijloacele au fost alocate. Această concluzie este susținută și de pct. 19 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 862/2015, potrivit căruia mijloacele fondurilor de urgență se utilizează în strictă conformitate cu destinația lor.

În aceeași ordine de idei, instanța nu poate reține susținerea reclamantului că respectarea destinației mijloacelor financiare se epuiza prin simplul fapt al realizării obiectivului general de accelerare a colectării masei lemnoase și de menținere a prețului lemnului de foc pentru populație.

Reglementarea mecanismului de finanțare nu a instituit o finanțare generală a activității întreprinderilor silvice, ci un mecanism de compensare a unor cheltuieli suplimentare determinate de măsurile adoptate în contextul situației excepționale. În acest sens, pct. 29 din Regulamentul aprobat prin Ordinul Ministerului Mediului nr. 86 din 24.10.2022 enumeră categoriile de cheltuieli suplimentare eligibile și stabilește indicatorii în raport cu care urma să fie determinată mărimea acestora.

Astfel, faptul că reclamanta a utilizat mijloacele bănești pentru remunerarea muncii, achitarea contribuțiilor și procurarea combustibilului nu este suficient, în sine, pentru a demonstra că întreaga sumă utilizată a reprezentat cheltuială suplimentară eligibilă pentru compensare. Era necesar ca aceste cheltuieli să fie raportate la lucrările de recoltare efectuate suplimentar, să fie determinate în condițiile mecanismului instituit și să fie confirmate prin datele contabile și documentare relevante.

Instanța nu poate reține nici argumentul potrivit căruia Contractul de finanțare nerambursabilă nr. 04/23/55/08-2023 ar constitui unicul act juridic opozabil reclamantei și că, în lipsa unor obiecții formulate de Agenția „Moldsilva” în termenul prevăzut de contract, Inspectoratul nu ar mai fi fost în drept să verifice modul de utilizare a mijloacelor bugetare.

Or, controlul financiar exercitat de Inspectoratul Control Financiar de Stat nu derivă din raportul contractual dintre finanțator și beneficiar, ci din competențele legale ale autorității publice în materia verificării utilizării resurselor financiare publice.

Prin urmare, acceptarea rapoartelor prezentate finanțatorului sau lipsa unor notificări formulate de acesta nu poate avea semnificația unei confirmări definitive că toate cheltuielile efectuate de beneficiar au fost eligibile și au corespuns destinației mijloacelor bugetare. O asemenea concluzie ar lipsi de efect controlul ulterior asupra modului de gestionare a resurselor provenite din fondul de intervenție al Guvernului.

În aceeași măsură, nu poate fi primită susținerea reclamantului că, întrucât întreprinderea nu a fost destinatar al Hotărârii Curții de Conturi nr. 65 din 28.12.2023, constatările acesteia nu puteau fi avute în vedere de organul de control.

Instanța reține că obiectul prezentei cauze îl constituie legalitatea actelor emise de Inspectoratul Control Financiar de Stat, iar nu legalitatea sau efectele juridice ale Hotărârii Curții de Conturi. Prin urmare, referirea la constatările Curții de Conturi urmează a fi apreciată exclusiv prin prisma modului în care acestea au fost utilizate în cadrul inspectării efectuate de Inspectorat.

Faptul că reclamanta nu a fost destinatar al hotărârii menționate nu înseamnă că datele și constatările cu caracter financiar cuprinse în aceasta deveneau, prin ele însele, inexistente sau că Inspectoratul era lipsit de posibilitatea de a le utiliza ca element de orientare pentru efectuarea propriilor verificări. Ceea ce prezintă relevanță în prezenta cauză este dacă rezultatele inspectării efectuate nemijlocit de Inspectorat sunt susținute de actele și documentele examinate în cadrul controlului.

Sub acest aspect, instanța reține că Inspectoratul a indicat în Raport atât volumul suplimentar de masă lemnoasă recoltat, cât și cuantumul mijloacelor financiare raportate de reclamant ca fiind utilizate și cuantumul cheltuielilor apreciate ca eligibile pentru compensare. În urma acestei raportări, organul de control a stabilit diferența de 2 590 432 lei, apreciată ca reprezentând mijloace bugetare care nu au participat la compensarea costurilor aferente tăierilor accelerate.

Instanța nu poate substitui propria apreciere economică celei a organului de control, însă este obligată să verifice dacă autoritatea a acționat în limitele competenței sale, dacă a respectat cadrul normativ aplicabil și dacă concluziile sale sunt susținute de materialele administrate în procedura administrativă.

În speță, instanța constată că pârâtul a indicat în Raport criteriile normative utilizate pentru determinarea cheltuielilor eligibile, inclusiv prevederile pct. 29 din Regulamentul aprobat prin Ordinul nr. 86/2022, precum și datele privind volumul suplimentar de masă lemnoasă recoltat în perioada verificată.

Prin urmare, nu poate fi reținută, în forma în care a fost formulată, critica reclamantului potrivit căreia suma stabilită de organul de control ar reprezenta o simplă estimare arbitrară, lipsită de orice suport normativ.

Cât privește argumentul referitor la faptul că lucrările silvice au fost efectuate anticipat în executarea politicii statului privind aprovizionarea populației cu lemne de foc, instanța îl apreciază ca fiind irelevant pentru problema care constituie obiectul verificării.

Împrejurarea că întreprinderea a executat lucrările de recoltare în mod accelerat și că această activitate a fost determinată de măsurile autorităților publice nu este contestată în esență. Însă obiectul verificării efectuate de Inspectorat nu l-a constituit legalitatea efectuării tăierilor accelerate ca atare, ci modul în care au fost utilizate mijloacele financiare alocate pentru compensarea costurilor aferente acestei activități.

Prin urmare, chiar acceptând că reclamanta avea obligația de a contribui la realizarea obiectivului stabilit de autorități, această împrejurare nu îi conferea dreptul de a considera eligibile toate cheltuielile suportate în cadrul activității sale, indiferent de legătura lor concretă cu costurile suplimentare pentru care au fost acordate mijloacele financiare.

Nu poate fi reținut nici argumentul reclamantului potrivit căruia limitarea prețului lemnului de foc pentru populație a generat pierderi economice, iar subvenția trebuia să acopere în integralitate aceste pierderi.

Or, din însăși destinația mijloacelor acordate rezultă că acestea nu au reprezentat o compensare generală a tuturor pierderilor economice suportate de întreprindere în perioada respectivă, ci au fost destinate unui obiectiv financiar determinat. Prin urmare, diferența dintre veniturile pe care reclamanta susține că le-ar fi putut obține în condiții de piață și veniturile efectiv obținute nu poate fi asimilată automat unei cheltuieli suplimentare eligibile pentru finanțare din fondul de intervenție.

De asemenea, instanța nu poate reține susținerea că faptul utilizării integrale sau aproape integrale a mijloacelor financiare pentru plata salariilor, contribuțiilor și combustibilului demonstrează, prin el însuși, utilizarea acestora conform destinației. Pentru a stabili conformitatea utilizării, este necesară nu doar identificarea naturii cheltuielii, ci și stabilirea legăturii acesteia cu activitatea suplimentară pentru care a fost instituit mecanismul de compensare.

În ceea ce privește critica referitoare la metoda de calcul aplicată de Inspectorat, instanța reține că reclamantul nu a prezentat o metodă alternativă de calcul, susținută prin documente contabile, devize, calcule tehnico-economice sau alte înscrisuri care să demonstreze că suma stabilită în Raport este eronată și că suma pretins eligibilă ar trebui determinată într-un cuantum concret diferit.

Simplele afirmații potrivit cărora întreprinderea a suportat cheltuieli reale mai mari decât cele luate în calcul de organul de control nu sunt suficiente pentru a răsturna constatările acestuia, în lipsa unei determinări documentate a acestor cheltuieli și a legăturii lor nemijlocite cu volumul suplimentar de lucrări efectuate.

În acest context, instanța reține și prevederile art. 93 alin. (1) din Codul administrativ, potrivit cărora fiecare participant probează faptele pe care își întemeiază pretenția. Totodată, instanța a ținut cont de obligația sa de a cerceta starea de fapt din oficiu, prevăzută de art. 22 din Codul administrativ, și a examinat actele și materialele administrate în prezenta cauză.

Nici critica referitoare la caracterul pretins nelegal al Ordinului Ministerului Mediului nr. 86 din 24.10.2022 nu poate conduce, în prezenta cauză, la anularea actelor contestate.

Din materialele cauzei rezultă că prevederile acestuia au fost adoptate în vederea implementării mecanismului stabilit prin Dispoziția CSE nr. 33 din 11.08.2022 și Planul de acțiuni aprobat prin Ordinul nr. 76 din 01.09.2022, iar reclamantul însuși a beneficiat de mecanismul financiar instituit în acest cadru.

Or, reclamanta nu contestă faptul că a primit mijloacele financiare acordate în cadrul mecanismului respectiv și nici faptul că acestea au fost utilizate în perioada pentru care mecanismul a fost instituit. În aceste condiții, nu poate fi susținut în mod convingător că regulile care stabileau condițiile de utilizare și eligibilitate a mijloacelor financiare erau complet străine raportului juridic în care aceasta a participat în calitate de beneficiar.

Mai mult, argumentul potrivit căruia responsabilitatea pentru executarea și monitorizarea Regulamentului revenea autorităților publice, iar nu întreprinderilor silvice, nu este de natură să exonereze beneficiarul de obligația de a utiliza mijloacele financiare potrivit destinației pentru care acestea i-au fost acordate.

Competența autorității de a repartiza și monitoriza mijloacele financiare nu înlătură obligația beneficiarului de a le utiliza conform destinației stabilite.

Cu privire la susținerea reclamantului că răspunsul la cererea prealabilă nu ar fi examinat în mod efectiv obiecțiile formulate, instanța reține că legalitatea actului administrativ contestat urmează a fi apreciată prin raportare la ansamblul materialelor procedurii administrative și la motivele care au stat la baza emiterii acestuia.

În prezenta cauză, chiar dacă răspunsul la cererea prealabilă reproduce în parte constatările raportului și ale prescripției, acest fapt nu determină, prin el însuși, nelegalitatea actelor contestate, atât timp cât constatările esențiale ale organului de control sunt identificabile, sunt raportate la prevederile legale aplicate și pot fi verificate prin materialele administrate în procedura de control.

În ceea ce privește argumentul privind pretinsa lipsă a ierarhiei în soluționarea cererii prealabile, instanța constată că reclamantul invocă dispozițiile art. 167 din Codul administrativ, însă această critică nu este aptă, prin ea însăși, să demonstreze nelegalitatea constatărilor cuprinse în Raport și nici să infirme încălcările stabilite prin Prescripție.

Într-adevăr, respectarea regulilor procedurale de examinare a cererii prealabile reprezintă o cerință legală. Totuși, pentru a determina anularea actului administrativ, este necesară stabilirea unei încălcări procedurale relevante pentru legalitatea actului și pentru drepturile și interesele legitime ale reclamantului.

Or, în speță, reclamantul nu demonstrează în ce mod faptul că persoana care a semnat actele menționate ar fi fost aceeași persoană determină inexistența constatărilor financiare sau nelegalitatea măsurilor dispuse prin Prescripție.

Instanța reține, de asemenea, că măsurile prevăzute la pct. 2-5 din Prescripție sunt consecința directă a constatărilor financiare efectuate de Inspectorat. Odată ce instanța constată că reclamantul nu a demonstrat caracterul eronat al constatării privind utilizarea contrar

destinației a sumei de 2 590 432 lei, criticile îndreptate împotriva măsurilor de restituire, corectare a evidenței contabile și ajustare a declarațiilor financiare nu pot fi examinate izolat de constatarea principală.

Astfel, obligația de restituire a mijloacelor utilizate contrar destinației, corectarea evidenței contabile și efectuarea ajustărilor fiscale și financiare constituie consecințe ale constatării privind utilizarea neconformă a mijloacelor bugetare și nu reprezintă măsuri arbitrare sau independente de această constatare.

Instanța apreciază că, în cadrul controlului de legalitate, nu este suficientă demonstrarea faptului că întreprinderea a efectuat anumite cheltuieli reale. Era necesară demonstrarea faptului că respectivele cheltuieli corespund criteriilor de eligibilitate și au fost efectuate în legătură directă cu costurile suplimentare aferente lucrărilor silvice accelerate pentru care au fost alocate mijloacele din fondul de intervenție.

În acest sens, instanța consideră că argumentul reclamantului privind existența unor cheltuieli reale și documentate nu contrazice în mod necesar constatarea organului de control. O cheltuială poate fi reală și documentată din punct de vedere contabil, dar, în același timp, să nu reprezinte o cheltuială eligibilă pentru acoperire dintr-o anumită sursă financiară, atunci când legislația stabilește o destinație specială a acesteia.

Prin urmare, problema juridică relevantă nu constă în a stabili dacă întreprinderea a suportat sau nu anumite cheltuieli în perioada verificată, ci dacă aceste cheltuieli au fost suportate în condițiile și pentru scopurile care permiteau decontarea lor din mijloacele financiare acordate din fondul de intervenție al Guvernului.

În ceea ce privește argumentele invocate de pârât, instanța nu le poate prelua în mod automat, ci le apreciază în coroborare cu materialele cauzei. În special, instanța nu întemeiază soluția pe simpla afirmație a pârâtului că reclamantul nu ar fi prezentat probe suficiente, ci verifică nemijlocit actele care au stat la baza constatărilor Inspectoratului.

În același timp, instanța constată că pârâtul a indicat în mod concret temeiurile normative avute în vedere la efectuarea controlului, inclusiv pct. 2.2 din Dispoziția CSE nr. 33/2022, pct. 19 din Regulamentul privind gestionarea fondurilor de urgență ale Guvernului, pct. 29 din Regulamentul aprobat prin Ordinul nr. 86/2022, precum și prevederile legislației contabile. Aceste temeiuri permit identificarea atât a destinației mijloacelor financiare, cât și a criteriilor în baza cărora au fost apreciate cheltuielile eligibile.

Instanța reține că argumentele reclamantului sunt orientate, în esență, spre justificarea necesității economice a suportării cheltuielilor și spre împrejurarea că activitatea întreprinderii a fost efectuată în scopul realizării obiectivelor stabilite de autoritățile statului. Aceste împrejurări însă nu înlătură obligația de respectare a destinației speciale a mijloacelor financiare și nici nu demonstrează că suma constatată de Inspectorat reprezintă costuri eligibile în sensul cadrului normativ aplicabil.

Totodată, instanța apreciază că argumentul privind riscul unor consecințe economice grave pentru întreprindere nu poate constitui temei pentru anularea actelor administrative contestate. Instanța este chemată să verifice legalitatea actelor emise de autoritatea publică, iar nu

oportunitatea economică a obligațiilor stabilite sau capacitatea financiară a destinatarului de a le executa.

În consecință, examinând în ansamblu materialele cauzei, instanța constată că reclamantul nu a demonstrat existența unor vicii de legalitate de natură să justifice anularea pct. 5 și pct. 6 din Sumarul executiv al Raportului inspectării financiare tematice din 12.07.2024 și a pct. 2, pct. 3, pct. 4 și pct. 5 din Prescripția nr. 25-06/1187 din 26.07.2024.

Dimpotrivă, din materialele cauzei rezultă că actele contestate au fost emise în cadrul competenței Inspectoratului Control Financiar de Stat, în urma efectuării unei inspectări financiare tematice, iar măsurile dispuse prin Prescripție sunt determinate de constatările reflectate în Raport și urmăresc înlăturarea consecințelor utilizării mijloacelor bugetare apreciate de organul de control ca fiind utilizate contrar destinației.

În prezenta cauză, în limitele controlului judecătoresc, instanța de judecată nu a identificat circumstanțe care să demonstreze că Inspectoratul ar fi aplicat un criteriu străin de scopul finanțării, că ar fi ignorat în mod arbitrar documentele relevante sau că ar fi stabilit obligațiile din Prescripție fără o legătură suficientă cu constatările efectuate în cadrul inspectării.

Prin urmare, instanța concluzionează că argumentele reclamantului nu sunt de natură să răstoarne prezumția de legalitate a actelor administrative contestate, iar criticile formulate împotriva modului de determinare a sumei de 2 590 432 lei nu sunt susținute de probe care să demonstreze o eroare concretă în constatările Inspectoratului.

În această ordine de idei, instanța consideră că actele administrative contestate corespund cerințelor de legalitate și că măsurile dispuse prin Prescripția nr. 25-06/1187 din 26.07.2024 decurg în mod logic din constatările raportului inspectării financiare tematice.

În concluzie, reieșind din circumstanțele expuse și prevederile legale enunțate supra, instanța notează că, Inspectoratul Control Financiar de Stat a respectat cu strictețe garanțiile și libertățile dispuse de art. 18, art. 16, art. 21, art. 29 și art. 137 din Codul administrativ, exercitându-și obligațiile și realizând competențele dispuse de cadrul normativ în vigoare.

În contextul celor relatate, instanța subliniază că, pentru a fi anulat un act administrativ, reclamantul exercitând dreptul său la acțiune, urmează nu doar la general să-și expună dezacordul cu activitatea administrativă, ci să-și întemeieze cererea de chemare în judecată pe prevederile exprese a legii: 1) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal în fond ca fiind emis contrar prevederilor legii, să indice expres care anume norme legale, în viziunea lui, au fost încălcate; 2) în cazul în care consideră că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea competenței, urmează să facă referire la normele juridice care reglementează competența, astfel, încât să dovedească încălcarea acesteia; 3) în cazul în care invocă că actul administrativ este ilegal ca fiind emis cu încălcarea procedurii stabilite, urmează să indice expres normele procedurale care au fost încălcate.

Respectiv, nici unul din temeiurile invocate de reclamant pentru anularea actului administrativ individual contestat, nu atinge nivelul minim pentru a putea fi reținut ca temei de anulabilitate sau de nulitate a actului administrativ individual defavorabil, or, actul contestat este emis conform legii, cu respectarea procedurii stabilite și de către organul competent.

În consecință, analizând normele legale în coraport cu circumstanțele faptice stabilite, precum și criticele aduse actului contestat de către reclamantă, instanța de judecată conchide că, actul contestat este legal și întemeiat. Instanța nu a constatat admiterea a careva abateri la emiterea actului administrativ menționat, legalitatea acestuia nefiind pusă la îndoială de către instanța de judecată, or, contrariul nu a fost demonstrat în cadrul procesului de judecată organizat cu respectarea principiilor contradictorialității și al egalității de tratament - ceea ce denotă că temei de admitere a pretențiilor reclamantei nu există.

În acest sens instanța de judecată, reieșind din circumstanțele de fapt constatate supra, coroborate cu normele de drept relevante situației din speță, consideră necesar a respinge, ca neîntemeiată, acțiunea în contencios administrativ înaintată de ÎS ”Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești” către Inspectoratul Control Financiar de Stat privind anularea Raportului inspectării financiare tematice din 12 iulie 2024 și a Prescripției nr. 25-06/1187 din 26.07.2024.

În conformitate cu prevederile art. 224-229 din Codul administrativ al Republicii Moldova, instanţa de judecată,

h o t ă r ă ș t e :

Se respinge acțiunea în contencios administrativ depusă de ÎS ”Întreprinderea pentru silvicultură Șoldănești” către Inspectoratul Control Financiar de Stat privind anularea Raportului inspectării financiare tematice din 12 iulie 2024 și a Prescripției nr. 25-06/1187 din 26.07.2024, ca fiind neîntemeiată.

Hotărârea poate fi atacată cu apel la Curtea de Apel Centru în termen de 30 zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, prin intermediul Judecătoriei Chișinău sediul Râșcani. Motivarea apelului se prezintă la instanța de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărârii motivate. Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la Judecătoria Chișinău sediul Râșcani.

Președintele ședinței, Cristina Panfil
Judecător